

6292 sayılı yasa hakkında düşünceler

Hülya Deniz Yıldırım^{1*}, Sedat Ayanoğlu²

^{1*} Forensic Science Institution, The Ministry of Justice, 34196, Istanbul, Turkey

² Istanbul University, Faculty of Forestry, Law of Environment and Forestry Department, Istanbul, Turkey

*Corresponding author e-mail: avhulyayildirim@mynet.com / ayano52@istanbul.edu.tr

Received: 20 January 2014 - Accepted: 10 March 2014

Özet: Bu makalede; orman dışına çıkarma işleminin tarihi gelişimine kısaca değinildikten sonra son 10 yıl boyunca kamuoyunu meşgul eden orman dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesi meselesini çözmek amacıyla kabul edilen ve 26/04/2012 tarih, 28275 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6292 sayılı “Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun” ile getirilen düzenlemeler ele alınarak bu düzenlemelerin Anayasaya uygunluğu ve sorunu çözüp çözemeyeceği irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orman niteliğini kaybetme, orman dışına çıkarma, kullanım kadastro, hak sahipliği

Some considerations on the law with the number 6292

Abstract: The problem of recycling of the land which is taken out of the forest interests public during 10 years. In order to solve this problem the law with the number 6292 was accepted and issued in the gazette with the number 28275 in April 26th, 2012. In this paper after the historical development of process of taking out of the forest is briefly referred, the regulations concerning the law about supporting the development of forest villagers and recycling of lands which are taken out of the forest on behalf of treasury and selling the agricultural lands which are belongs to the treasury are examined. Otherwise the compatibility of the law with the constitution and whether it solves the problem are also examined.

Keywords: Losing of the forest character, taking out of the forest, cadastral survey of using types, right ownership

1. GİRİŞ

Ormanlar, tarih boyunca açılarak tarım veya yerleşim alanlarına dönüştürülmüş ve hala dönüştürülmeye devam edilmektedir. Küresel orman kaybı yıllık toplam 16 milyon hektar olup, bu kaybın 13 milyon hektarı tropik ormanlarda meydana gelmektedir. Bir başka araştırmaya göre bu miktar 2000-2005 yılları arasında 1 011 000 km²’dir ki bu da 32 688 000 km² olarak tahmin edilen toplam orman alanının % 3,1’i dir. Yıllık kayıp %0,6’dır (Hansen ve ark., 2013). Bu kaybın küresel ekonomiye maliyeti her yıl için 5 trilyon Amerikan doları olarak tahmin edilmektedir. Özellikle ekonominin tarıma dayalı olduğu ülkelerde orman içi açıklıklarda veya orman açma suretiyle elde edilen alanlarda tarım yapılması halen sürmekte olup, açlık tehlikesi altındaki ülkelerde ise bu durum teşvik edilmektedir. Bu nedenle ormancılık uygulamaları ile tarımsal uygulamaları bağdaştırma çabaları ortaya çıkmış “sosyal ormancılık”, “agro-forestry” gibi kavramlar geliştirilmiştir. Ülkemizde de durum dünyadaki gelişmelere paralel olarak seyretmektedir. Türkiye’de yıllık ortalama açma sayısı 10 997 adet olup toplam açılan alan yıllık ortalama 51 843 dekadardır (Çanakçıoğlu,1993). Benzer nedenlerle orman işgalleri devam etmekte, zaman zaman da özendirilmektedir. Bu makalenin konusunu oluşturan 6292 sayılı yasa da bu özendirmelerden biridir. Aşağıda açıklanacağı gibi Anayasa hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararları yok sayılarak yürürlüğe konulan bu yasa ne yazık ki iptali için Anayasa Mahkemesine müracaat edilmemiştir. Şu anda yürürlükte olup uygulanmaktadır.

Ayrıca, tarih boyunca ormanlar arazi deposu olarak görülmüş ve ormancılık dışı amaçlara tahsis ve temlik edilmişlerdir. Bu nedenle, bu uygulamanın tarihsel gelişimini hatırlamakta yarar vardır. Aşağıda uygun başlıklar altında bu gelişim özetlenmeye çalışılmıştır.

To cite this article: Yıldırım, D.H., Ayanoğlu, S., 2014. 6292 sayılı yasa hakkında düşünceler. Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University 64(1): 1-11. DOI: 10.17099/jffiu.92409

Orman dışına çıkarma işleminin tarihçesi: Ormandan arazi çıkarma oldukça eski bir uygulamadır ve sadece bize özgü bir mesele de değildir. ABD’de Batıya göçü özendirmek için orman alanlarından arazi dağıtılmıştır. Halen Fransız Orman Yasasında 150 hektara kadar degrade olmuş (bozulmuş) veya ameneje edilmeye (işletilmeye) elverişli olmayan orman alanlarının satışına dair hükümler mevcuttur. Bizde 1920 yılında Baltalık Kanunu ile başlayan uygulama İskân Kanunu, Zeytinciliğin Islâhı Hakkında Kanun ve Çay Kanunu, Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu, 5653 ve 5658 sayılı kanun uygulamalarıyla 1960 yılına kadar devam etmiştir (Anonim, 2004).

15.10.1961 tarihinde 1961 Anayasasının 131. maddesine konulan “Ormanlara zarar verebilecek hiçbir eylem ve işleme izin verilemeyeceği” kuralı ormandan arazi tefrikini tamamen sona erdirmiş, 1956 yılında yürürlüğe giren 6831 sayılı Orman Yasasının ormancılıkta kullanılmasında yarar bulunmayan alanların orman dışına çıkarılmasına dair 2. maddesi ölü hüküm haline gelmiştir. 10 yıl gibi kısa bir süre sonunda 1255 sayılı Yasa ile yürürlükteki anayasanın 131.maddesine bir fıkra eklenerek anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce (15.10.1961) orman niteliğini kaybedip tarla, bağ, bahçe gibi tarım alanları, mera, yaylak, kışlak gibi hayvancılıkta kullanılan alanlar ile şehir, köy ve kasaba yapılarının topluca bulunduğu yerleşim alanlarının orman dışına çıkarılmasına izin verilmiştir.

Anayasanın bu hükmü, 1973 yılında 1744 sayılı yasa ile orman yasasına taşınarak uygulanmaya başlanmıştır. Başlangıçta “Orman ve toprak muhafaza karakteri taşımamak” ve “Orman bütünlüğünü bozmamak” gibi sıkı koşullara bağlanan bu işlem 1982 Anayasası ile kapsam ve zaman bakımından genişletilmiştir. Bu kez, 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybeden yerlerin orman dışına çıkarılmasına izin verildiği gibi “Orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar bulunan yerlerin” sürekli olarak orman dışına çıkarılmasına izin verilmiştir. Bu düzenlemeler halk üzerinde orman açma ve işgallerini özendirici bir etki yaratmış, “açayım, kullanabildiğim kadar kullanır ileride belki de sahip olurum” düşüncesinin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bu etkinin aşağıda açıklanan düzenlemeler sonucunda neredeyse kesin kanaate dönüştüğü söylenebilir. Zira, bu Yasa sadece orman dışına çıkarılan ve çıkarılacak olan alanların şağillerine satılmasını öngörerek orman suçu işleyenleri ödüllendirmekle kalmamış, kesinleşmiş orman sınırları içinde bulunan, hatta mahkemelerce yıkım kararları verilmiş olan yerlerdeki binaların Orman Genel Müdürlüğü demirbaşına alınarak işgal edenlere kiralanmasını öngörmüştür.

2896 sayılı yasaya göre koşullara bağlı olarak çıkarma işlemleri yürütülmüş, 1986 yılında 3302 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerden sonra orman bütünlüğünü bozmamak, orman ve toprak muhafaza karakteri taşımamak koşulları tamamen kaldırılarak bu işlem büyük ölçüde kolaylaştırılmış, üstelik bu işleme karşı orman idaresinin dava açması Bakanlık iznine tabi tutularak bir anlamda yargı denetimi dışında bırakılmıştır. Bu durum 2003 yılında 4999 sayılı yasa ile Orman Genel Müdürlüğü’ne yeniden dava hakkı verilerek düzeltilmiştir. Aşağıda bu iki Yasaya göre orman dışına çıkarılan alanlar kıyaslandığında 3302 sayılı Yasaya göre çıkarılan alanın 1744 sayılı Yasaya göre çıkarılan alanın yaklaşık 3 katı olduğu görülmektedir. Bu düzenleme ve uygulamalar ormanlarımızın işgaline bilinçli olarak göz yumarak daha sonra işgal edilen alanları orman dışına çıkardığımızı ve bu trendin giderek yükseldiğini göstermektedir.

Orman Dışına Çıkarılan Alan Miktarı: Yukarıdaki yasalara dayanılarak toplam 473.322 ha. büyüklüğündeki alan orman dışına çıkarılmıştır. Daha sonra 5831 sayılı yasaya göre yapılan kullanım kadastrosu çalışmaları sonucunda kesin miktarlar aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

-1744 sayılı yasaya göre 97 927 ha

-2896 sayılı yasaya göre 15 410 ha

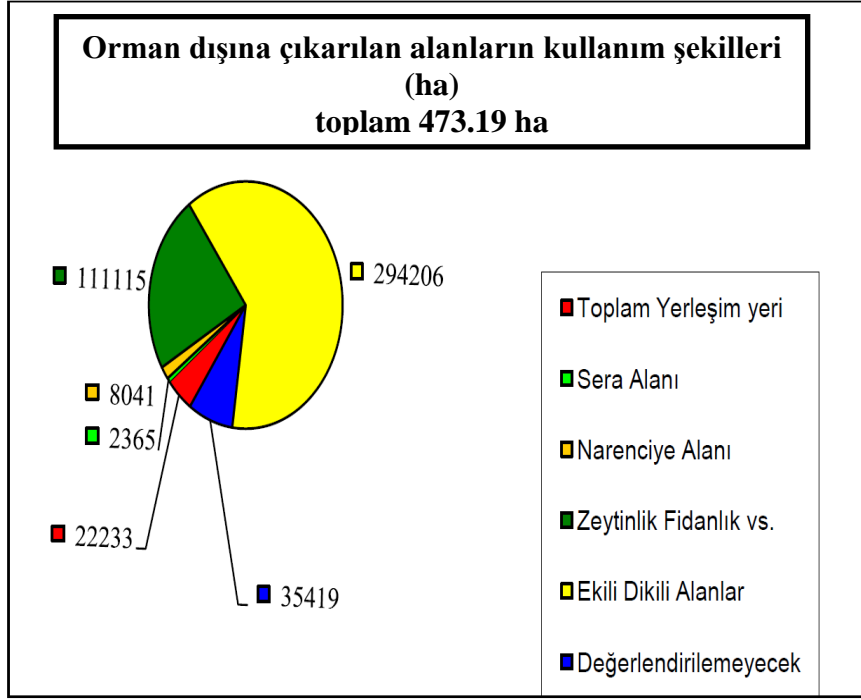
-3302 sayılı yasaya göre 292 434 ha olmak üzere toplam olarak 405 771 ha alan orman dışına çıkarılmıştır.

2012 yılı itibarıyla son tespit 410 000 hektardır. Aradaki fark bazı orman dışına çıkarma işlemlerinin idari yoldan veya mahkeme kararı ile iptalinden kaynaklanmaktadır.

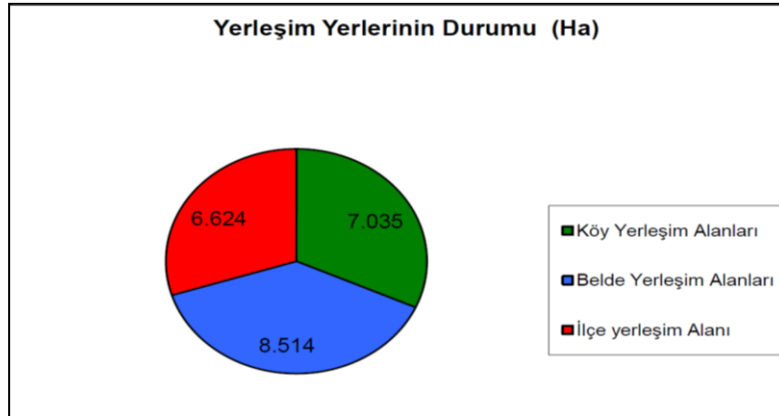
*Orman dışına çıkarılan alanların kullanım durumu:*2004 yılında Orman Genel Müdürlüğü’nün Bölge Müdürlükleri’ne yaptırmış olduğu çalışma sonucunda bu alanların 294 206 hektarının tarım alanı olarak, 111 115 hektarının zeytinlik ve fidanlık, 35 419 hektarının değerlendirilemeyecek alan, 22 233 hektarının yerleşim alanı, 8041 hektarının ekili- dikili alan ve 2365 hektarının sera alanı olduğu tespit edilmiştir. Bu

çalışmada 50 000 hektara yakın olduğu tahmin edilen yerleşim alanlarının kasten düşük gösterildiği söylenebilir. Ayrıca, 294 206 hektar olarak gösterilen tarım alanlarının 110 000 hektarlık kısmının hayvancılıkta kullanıldığı tahmin edilmektedir.

Hükümetin baskısı altında alelacele yaptırılan ve tamamen büro çalışmalarıyla elde edilen bu rakamların gerçek durumu yansıtmaktan uzak olduğu söylenebilir. Gerçek durum kullanım kadastro sonucu tespiti yapılan 410 000 ha alanın kadastro tutanaklarının incelenmesi ile ortaya konulabilir ki bu da oldukça uzun sürecek meşakkatli bir çalışmadır. Yukarıda sözü edilen Orman Genel Müdürlüğü'nün yaptırmış olduğu bu çalışma aşağıda grafik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Orman dışına çıkarılan alanların kullanım şekli
Figure 1. Using types of the lands which are taken out of the forests

Şekil 2. Yerleşim yerlerinin durumu
Figure 2. Situation of settled lands

Kullanım kadastro sonuçlarına göre Orman dışına çıkarılan 405 771 hektar alanın:
-Sadece 111 748 hektarı tescil edilmiş, kalan 294 023 hektarı ise tescil edilememiştir.
-Tescilli 22 199 parselde toplam 9 390 hektarın güncelleme çalışmaları tamamlanmış olup satışa hazır hale getirilmiştir.

2. Orman Dışına Çıkarılan Alanların Değerlendirilmesine Yönelik Girişimler

04.04.2003 tarihli 4841 ve 4960 sayılı kanunlar: Orman dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesi konusunda hükümete son derece geniş yetkiler veren ve ormanların işletilmesini özel sektöre açacak hükümler içeren 04.04.2003 tarih ve 4841 sayılı anayasanın 169.maddesinin değiştirilmesine ilişkin yasa Cumhurbaşkanı tarafından orman suçlarını özendireceği ve toplumsal huzuru bozacağı gibi gerekçelerle veto edilerek TBMM’ce iade edilmiştir. Bu gerekçeleri dikkate alan Hükümet orman dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesi konusunda kendisine tanınan geniş yetkilerden ve ormanların özel sektör eliyle işletilmesine dair düzenlemeden vazgeçerek yeni bir tasarı hazırlamış ve bu tasarı 4960 sayılı yasa olarak 29.07.2003 tarihinde TBMM’ce kabul edilmiş ancak, Cumhurbaşkanı tarafından aynı gerekçelerle yeniden görüşülmek üzere TBMM’ye iade edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğüne hazırlanan Anayasa değişikliği taslağı: Bu gelişmeler üzerine Çevre ve Orman Bakanlığı meseleyi tartışmak üzere 2004 yılı Mart ayında birinci çevre ve ormancılık şurasını toplamıştır. Bu toplantıda toplumun değişik kesimlerinden gelen uzmanlar ve temsilciler görüşlerini ortaya koymuş, uzun ve hararetli tartışmalardan sonra orman dışına çıkarma işlemi ile orman dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesi konusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

I. Anayasanın 169.maddesinin ;

- a. İkinci fıkrasına ormanlarda bina ve tesis yapılması konusunda kamu yararı bulunması koşuluna ilaveten üstün kamu yararı bulunması ve kesin zorunluluk bulunması şeklinde ibareler eklenmelidir.
- b. Aynı fıkrada devlet ormanlarının özel sektör eliyle işletilmesine yönelik değişikliklerden kesinlikle kaçınılmalıdır.
- c. Dördüncü fıkrada orman köylülerinin nakli için orman dışına çıkarmaya ilişkin birinci cümlecik orman köylülerinin kalkındırılması ve orman içi iskan meselesinin çözümünde bir anahtar niteliğinde olduğundan korunmalıdır.
- d.Orman dışına çıkarma işlemi bir tasfiye işlemidir. Bu nedenle tüm ormanlarda sadece bir kez uygulanmalıdır. Bu işlem orman kadastrosu tamamlanana kadar devam ettirilmelidir ve bu işler en geç beş yıl içinde tamamlanmalıdır. Ayrıca orman dışına çıkarma işleminin orman bütünlüğünü bozmayacak, su ve toprak rejimine zarar vermeyecek biçimde yapılması şarttır. Bu nedenle bu fıkraya bu koşullar konulmalıdır (Anonim, 2005). Ayrıca yasaya da ek koşullar konulmalıdır (arazi meyli gibi).

II. Anayasanın 170.maddesinde herşeyden önce devlet eliyle imar ve ıslah edilerek orman içinden nakledilecek köylülere tahsis edilecek yerler ile 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybettiği için orman dışına çıkarılan alanlar ayrılarak düzenlenmelidir. Sistemin işleyebilmesi için bu arazilerin orman içinden nakledilecek olanlara (OGM’ye terkedecekleri arazileri karşılığında) satılması şarttır. Bu nedenle 2924 sayılı yasada satış işlemleri ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

III. 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybettiği gerekçesiyle orman dışına çıkarılan alanlar hukuki durumlarına göre ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

- a. Hayvancılıkta kullanılan veya kullanılmasında yarar bulunduğu için orman dışına çıkarılan alanlar orman köylüsüne tahsis edilmelidir.
- b. Tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik gibi tarım arazisi haline dönüşmüş veya tarımda kullanılmasında yarar bulunduğu için orman dışına çıkarılmış alanlar orman köy nüfusuna kayıtlı ve köyde ikamet eden, geçimini çiftçilikle sağlayan köylülere satış ya da tahsisi yapılmalıdır. Bu alanlarda mümkün olduğunca mülkiyet devredilmemelidir.
- c. Bu alanlardan orman dışına çıkarma niteliği taşımadığı halde orman dışına çıkarıldığı tespit edilen veya orman bütünlüğünü bozan veyahut da orman ve toprak muhafaza karakteri taşıyan alanlar yeniden orman içine alınmalıdır.

- d. Boğaziçi Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve diğer kanunlarla korunan alanlardaki orman dışına çıkarılan yerler bu kanunlara göre değerlendirilmeli, bu alanlardaki yapılar tasfiye edilmelidir.
- e. Toplu yerleşim alanı haline dönüşmüş yerler hakkaniyete uygun olarak ve orman açma ve işgal suçlarını özendirmeyecek biçimde belli bir plan dahilinde değerlendirilmelidir.
- f. Bu değerlendirme sonucu elde edilecek kaynaklar orman köylülerinin kalkındırılması ve orman içi ağaçlandırmalarda kullanılmalıdır.

Bu konuda 2/B arazilerinin bulunduğu Belediyeler büyük sıkıntılar yaşamakta ve farklı önerilerde bulunmaktadır (Şimşek, 2008). Bazı Eşya Hukuku uzmanları ve sivil toplum kuruluşları özel bir irtifak hakkı tanımlanmasını önermektedirler.

XI no.lu mevzuat komisyonu tarafından oybirliği ile alınan bu kararlara şura genel kurulunda itiraz edilmiş ve kesin bir sonuca ulaşılamamıştır. Daha sonra Orman Genel Müdürlüğüne sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, TOBB ve Üniversite temsilcileriyle bürokratlardan oluşan daha dar bir komisyon oluşturularak çalışmalara devam edilmiş ve bir anayasa değişikliği taslağı hazırlanmıştır. Bu taslak üzerinde de tam bir uzlaşma sağlanamamıştır. Bu çalışmalara 2007 yılına kadar ara verilmiştir. Daha sonra Anayasa Hukuku uzmanı Prof. Dr. Ergun Özbudun'a bir taslak hazırlattırılarak kamuoyuna açıklanmıştır (Anonim, 2005).

Prof. Dr. Ergun Özbudun tarafından hazırlanan taslak: Bu taslakta, 1982 Anayasasının orman ve orman köylüsüyle ilgili 169 ve 170. maddeleri birleştirilerek 131. madde olarak düzenlenmiştir. Bu madde aşağıya aynen alınmıştır.

“Ormanların korunması ve geliştirilmesi”

Madde 131- (1) Devlet, ormanlarının korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli tedbirleri alır. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Yanan ormanların yerinde ve orman içinden nakledilen köyler halkına ait arazilerde derhâl yeni orman yetiştirilir. Bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bu yerler imara açılmaz.

(2) Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz ve kanuna göre buralar devletçe yönetilir, işletilir ve işlettirilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

(3) Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyete müsaade edilemez. Münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz.

(4) Aşağıda belirtilen durumlar ve yerler dışında orman sınırlarında daraltma yapılamaz:

a. Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanlarına veya başka alanlara dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler.

b. 23.07.2007 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler.

c. Şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler.

(5) Dördüncü fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen yerlerin değerlendirilmesi veya gerçek ve tüzel kişilere satılması veya bedeli karşılığı kullanım hakkı verilmesi kanunla düzenlenir.”

Yeni taslakta orman dışına çıkarma işlemleri (2/A ve 2/B uygulamaları) 131. maddenin 4. fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde ayrı ayrı düzenlenmiştir. Buna göre 169. maddenin dördüncü fıkrasının ilk cümlesi “Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanlarına veya başka alanlara dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler” şeklinde değiştirilerek bu nitelikteki alanların her türlü amaç için orman dışına çıkarılmasına imkân verilmektedir. Bilindiği gibi 169. maddenin 4. fıkrasında orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar

görülmeyen yerlerin sadece “tarımsal” amaçlarla orman rejimi dışına çıkarılması öngörülmüştür. Bu düzenleme orman olarak muhafazasında kesin olarak yarar bulunmayan alanların turizm, yerleşim, sanayi vb. gibi her türlü maksatlar için orman dışına çıkarılmasına izin vermektedir. Bu şekilde 1982 Anayasasının sistemine tamamen aykırı bir yaklaşım benimsenmiş olacaktır. Oysa mevcut düzenleme; ormanların korunması, orman köylülerinin nakli ve kalkındırılması gibi sosyal amaçlar gütmektedir. Bu hükümler Taslaktaki gibi değiştirilecek olursa orman ve toprak muhafaza karakteri taşıyan funda ve makiliklerin tamamen orman dışına çıkarılmasına dayanak oluşturacaktır.

169. maddenin 4. fıkrasındaki 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybetmiş olma koşulu yeni taslakta 23.07.2007 tarihine çekilerek, 1982 -2007 tarihleri arasında işgal edilen orman alanlarının da orman dışına çıkarılmasına imkân verilmiş olmaktadır. Bu şekilde 15.10.1961 tarihinden önceki işgaller ile 15.10.1961-31.12.1981 tarihleri arasındaki işgallerden sonra 31.12.1981-23.07.2007 tarihleri arasındaki orman işgalleri 3.kez affedilmiş olmaktadır. Bu düzenleme ile büyük kentlerin civarında ve yaylalardaki verimli orman alanlarında yapılan ve bir kısmı için yıkım kararı verilen binlerce binanın bulunduğu orman alanlarının da orman dışına çıkarılmasına izin verilmiş olacaktır. Bu düzenleme ormanı işgal edenlerin nihai amaçlarına ulaşmasına üçüncü kez imkân verdiğiinden işgal ve faydalanma suçlarının katlanarak artmasına neden olacaktır. Böyle bir düzenleme yerine, orman içindeki kaçak yapıları ne pahasına olursa olsun yıkarak orman alanlarının işgali konusunda kararlı bir tavır ortaya konulmalı, 31.12.1981 tarihi asla değiştirilmemelidir (Atbaşoğlu, 2005; Ayanoğlu, 2005). Bu konuda benzer görüşler için ayrıca aşağıdaki yayınların incelenmesi yararlı olacaktır.

Sonuç olarak; 2/A uygulamasına ilişkin düzenlemeler halen orman rejimi içinde bulunan alanların her türlü amaç için ve her zaman orman dışına çıkarılmasına olanak verdiğiinden tamamen kaldırılmalı, 2/B uygulamasına ilişkin düzenlemeler ise; orman bütünlüğünü bozmamak, su ve toprak rejimine zarar vermemek, biyolojik çeşitliliği ve yaban hayatını tahrip etmemek, tarihsel ve kültürel değerlere zarar vermemek gibi kesin koşullara bağlanarak orman kadastrou tamamlanıncaya kadar devam ettirilmeli, orman kadastrou sonuçlandığında tamamen kaldırılmalıdır.

3.Orman Dışına Çıkarılan Alanların Satışına Yönelik Yasal Düzenlemeler

3763, 4127 ve 4706 sayılı yasalar: Yukarıdaki yasalarla yapılan düzenlemeler orman dışına çıkarılan alanların şağillerine satışını öngören düzenlemeler Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. 3763 sayılı yasanın iptal edilmeden önce yapılan uygulamalar sonucunda İstanbul’da 6.700 ha. 2/B alanı hak sahibi olduğu belirlenen orman köylülerine satılmıştır. Bu yasanın iptalinden sonra 4706 sayılı Hazine Arazilerinin Satışına Dair Yasaya orman dışına çıkarılan alanların satışına dair hükümler konulmuşsa da bu hükümler de Anayasa Mahkemesi’nce iptal edilmiştir (Aybay, 2004) .

5831sayılı yasa ile yapılan düzenlemeler: Bu Yasa ile 6831 sayılı Orman Kanununun 7, 9 ve 45.maddelerinde değişiklikler yapılarak bu Kanuna bir madde eklenmiş, ayrıca 3402 sayılı Kadastro Kanununun geçici 7.maddesi değiştirilmiş ve geçici 8. madde eklenerek orman dışına çıkarılan alanların kullanım kadastro ve bu alanların ifraz ve tevhidine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu Yasanın aplikasyon hatalarının düzeltilmesi ve kadastrou tamamlandığı halde tescil edilemeyen ormanların tescilini sağlamaya yönelik hükümleri bakımından olumludur. AYM tarafından kısmen iptal edilmiştir.

*5841 sayılı yasa:*Bu yasa ile 3402 sayılı yasadaki değişiklik yapılarak 10 yıllık hak düşürücü süre kamu mallarının denetim ve gözetimi ile görevli kamu idarelerini bağlayıcı hale getirilmiştir. Ayrıca, şahıslar tarafından açılmış bulunan iptal davalarının da düşmesi öngörülmüştür. Bu düzenleme de AYM tarafından iptal edilmiştir.

4. 6292 Sayılı Yasa

2000-2012 yılları arasında orman dışına çıkarılan alanların bir kısmı, şahıslar adına tapuda kayıtlı olduğundan 3.şahısların mağdur olmaması için tapu kayıtlarına 2/B şerhi konulmuş, şerhin kaldırılması davaları açılmaya başlanmış ve yakınmalar yoğunlaşmıştır. Bu alanlarda kazandırıcı zamanaşımı süresinin dolmaya başlaması üzerine Yargıtay daireleri ve Hukuk Genel Kurulu bu alanların zilyedlikle iktisap edilebileceğine dair kararlar vermeye başlamıştır (Aybay, 2004).

Tasarruf yetkisi ve belirtmeler (şerhler): Bu tasarıyla; orman dışına çıkarılan alanlardan;2/A bendine göre orman dışına çıkarılacak alanlar orman içi veya bitişiğindeki köyler halkına tahsis edilmek üzere Orman Genel Müdürlüğünün,2/B Tasarisına göre değerlendirilmek üzere Maliye Bakanlığının tasarrufuna geçmesi öngörülmüştür. Ayrıca, bu taşınmazların tapu kayıtlarındaki Orman Kanununun 2. maddesi ile aynı maddenin 2/A ve 2/B bentlerine göre yer alan belirtmeler ilgili idarenin talebi üzerine kaldırılacaktır.

Orman köyleri halkının nakli: Orman köylüsü kalkındırılmadan ormanların korunamayacağı düşüncesine dayanan ve 1982 Anayasasının isabetli düzenlemelerinden biri olan 170. madde ormanların korunması, bütünlüğünün sağlanması ve orman halk ilişkilerinin iyileştirilmesi için orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesini devlete bir ödev olarak yüklemiştir. Bu amaçla 1983 yılında Kabul edilen “2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun” ne yazık ki tam olarak uygulanamamış ve umulan faydaları sağlayamamıştır. İşte bu eksikliğin giderilmesi için Yasaya özel bir bölüm eklenerek Anayasasının yukarıda sözü edilen hükmüne işlerlik kazandırılmak istenmiştir. Bu düzenlemelere göre; yerinde kalkındırılmaları mümkün görülmeyen köylülerin başvurusu veya orman rejimi bakımından nakli zorunlu görülen köyler halkının 2/A alanlarına veya diğer yerlere nakline ve yerleştirilmelerine Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.

2/A özelliği taşıyan alanlarda sınırları Bakanlar Kurulu’na belirlenecek alanlar orman dışına çıkarılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığının tasarrufuna geçer. Bu alanların kadastrosu OGM’ce yapılır ilân süresi 1 hafta itiraz süresi 1 aydır. İskân işlemleri ilgili kamu idaresi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yürütülür. Bu halka ait taşınmazlardan kamulaştırılması gerekenler ilgili kamu idaresi tarafından kamulaştırılır. Ağaçlandırmaya uygun olanlar ağaçlandırılır. Kamulaştırmaya itiraz iskân işlemlerini durdurmaz. Kamulaştırma bedelleri OGM ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca iskân alanlarında verilecek bina ve arsa bedellerinin trapasında kullanılır.

Bu yerlerin arazi kullanım, planları, imar, ıslâh ve ihya işlemleri Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, yerleşim planları Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılır.6292 sayılı Yasada orman içi iskân probleminin daha teknik bir şekilde ele alındığı söylenebilir. Ancak, orman köylüsünün “baba toprağına” bağlılığı bu sistemin işletilmesinin önündeki en büyük engeldir. Bu psikolojik engelin aşılması oldukça güç görünmektedir.

Değerlendirme işlemleri: Yasaya göre, yeniden orman ihdas edilecek 2/B alanlarında ağaçlandırılması gereken yerler OGM’ye tahsis edilir ve üzerlerindeki muhdesat kamulaştırılır. Boşaltılan köylerdeki araziler derhal ağaçlandırılır. İskan amacıyla kullanılmayacağı anlaşılan yerlerle ilgili uygulama OGM’cere’sen iptal edilir ve bu yerler orman vasfıyla Hazine adına tescil edilir. 2/B alanlarından hak sahibi bulunmayan, kamu hizmetine tahsis edilmeyen veya bu amaçla kullanılmayan yerler ile özel kanunları gereğince değerlendirilmesi gerekmeyen yerlerden mera, yaylak, kışlak ve benzeri amaçla kullanılması uygun görülen yerler Mera Kanununa göre değerlendirilir (Geray, 2005).

*Hak sahibi, başvuru ve doğrudan satış:*2/B alanlarını 3402 sayılı Kanuna göre yapılan kullanım kadastrosu ve güncelleme listelerine göre 27.01.2009 tarihi itibarıyla kullananlardan süresi içinde idareye başvurup satış bedelini itirazsız kabul edenler hak sahibi sayılır. Ayrıca, Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak kullanım kadastrosu ve güncelleme listelerine göre 27.01.2009 tarihi itibarıyla bu arazileri kullandıkları tespit edilenlerden satış bedelini itirazsız kabul edenler de hak sahibi sayılacaklardır.

4.1 Başvuru süresi, Satış bedeli ve Tahsili

6292 sayılı Yasaya göre, hak sahiplerinden birinci gruba girenler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde, İkinci gruba girenler kadastro tutanaklarının kesinleştiği veya güncelleme listelerinin tescil edildiği tarihten itibaren 6 ay içinde idareye başvurarak bu yerlerin kendilerine doğrudan satışını isteyebilirler. Satış bedeli rayiç bedelin % 70’idir.Satış işlemleri başvuru tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırılır. Satış bedeli % 10’u peşin ödenmek kaydıyla 4 yılda 8 eşit taksitte ödenebilir. Satış yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin doğrudan satın alma hakkı düşer.Kanuni halefiyet ve akdi halefiyet geçerlidir.Hak sahibi olmadığı anlaşılanların başvuru bedeli aynen ve faizsiz olarak iade edilir.

Ağaçlandırmaya ve kamu hizmetlerine tahsis edilen veya özel yasalara göre değerlendirilmesi gereken veya Maliye Bakanlığınca belirtilen taşınmazlar satılmaz. Bunların yerine eşdeğerde başka taşınmaz

satılır. İdarenin teklifini kabul etmeyenler hak sahibi sayılmazlar, hak ve tazminat talep edemez, dava açamazlar. Hak sahibi bulunmayan veya satılması mümkün olmayan taşınmazlar, üzerindeki 2/B, kullanıcı ve muhdesat belirtmeleri kaldırılarak Maliye Bakanlığı tarafından (satış dahil) değerlendirilir. Bu tür taşınmazların üzerlerindeki bina ve muhdesatın bedeli ilgililere ödenerek yıktırılır veya bu bedel arazi değerine eklenerek satılır. Tahsil edilen muhdesat bedeli muhdesat sahibine ödenir. Bakanlar Kurulu Satışla ilgili süreleri iki katına kadar arttırmaya yetkilidir.

Yasanın yürürlüğe girmesinden kısa bir süre sonra başvuru süreleri 6 ay ve 8 ay olarak uzatılmıştır. Ayrıca, Yasanın 6. maddesinde değişiklik yapılarak satış bedeli ve vadeli ödeme koşulları yumuşatılmıştır. Buna iyileştirmelere rağmen rayiç bedellerin yüksekliği nedeniyle sorunlar çözülememiştir. Bu konuda bir yasa tasarısı ve tekliflerinin TBMM başkanlığına sunulduğu görülmektedir.

4.2 2/B Belirtmelerinin terkinin ve iade edilecek taşınmazlar

6292 sayılı Yasada ayrıca, 2/B alanlarındaki tapu kayıtlarına konulan belirtmelerin terkinin ve hak sahiplerine iadesi konusunda da düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler göre; iki yıl içinde İdareye başvurulması ve doğruluğunun tespiti halinde; Orman dışına çıkarılan tapulu alanların üzerindeki 2/B belirtmeleri kaldırılır ve tescilleri devam eder. 2/B belirtmesi konulması gereken taşınmazlara bu belirtme konulmaz. Açılan davalar sonucunda tapuların iptaline karar verilen ancak, henüz tapuda infaz edilmeyen taşınmazlara da aynı işlem yapılır. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar ise bedelsiz olarak sahiplerine iade edilir (Ertaş, 2012).Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılan, daha sonra Hazine adına orman dışına çıkarılarak tapu kayıtlarına 2/B belirtmesi konulan taşınmazların kayıtları geçerlidir. Bu taşınmazlardan açılan davalar sonucunda Hazine adına tescil edilenler sahiplerine bedelsiz olarak iade edilir. İki yıl içinde İdareye başvurmamayanların hakları düşer. Bu kişiler İdareden hak ve tazminat talep edemez, dava açamazlar. Bu taşınmazlar için gerekli davalar açılır. Açılan davalar sonucunda orman vasfı tescil edilen veya fiilen orman olan veyahut ağaçlandırılmak üzere orman idaresine tahsis edilen, kamu hizmetlerine ayrılan veya bu amaçla kullanılan veyahut özel kanunlarına göre değerlendirilmesi gereken ya da Maliye Bakanlığınca belirlenenler iade edilmez. Yerine rayiç bedeli veya bu bedele eşdeğerde taşınmaz verilir.

4.3 Proje alanlarında kalan taşınmazların değerlendirilmesi:

Yasaya göre;2/B alanlarında proje alanı belirlemek isteyen idare, gerekli belgeleri belediyeler veya valilikler aracılığıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderir. Bu alanlar Bakanlık tarafından onaylandıktan sonra Maliye Bakanlığına gönderilir. Birden fazla başvuru olması durumunda öncelik sırası TOKİ, Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler şeklindedir. Bu alanlardan uygun görülenler Maliye Bakanlığı tarafından emlak vergi değeri üzerinden talep eden idareye devredilir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından proje alanı belirlenmesi durumunda öncelik bakanlığındır. Bu alanlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na tahsis edilir ve bu Bakanlık tarafından değerlendirilir.

4.4 Ortak hükümler

2/A alanları için orman dışına çıkarma, orman sınırlaması, tespit, tefrik ve tescil işlemlerine karşı yapılacak itiraz ve açılan davalar yapılacak işlemleri durdurmaz. Yürütmeyi durdurma ve tedbir kararı verilemez. Bu Kanuna göre yapılan işlemler sonuçlanıncaya kadar Hazine tarafından kişilere açılması gereken davalar açılmaz. Açılmış olanlar durdurulur. Hak sahipleri tarafından başvurulmaması veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde davalara devam edilir ve genel hükümlere göre karar verilir. Bu işlemler süresince taşınmazın aynına ilişkin davalar için hak düşürücü süreler işlemez.

4.5 Yeni orman tesisi, orman köylülerinin desteklenmesi

OGM orman köylüleri halkının geçim seviyesinin artırılması için gerekli tedbirleri alır. Bu Kanunun uygulamasından elde edilen gelirler genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Bu gelirlere göre orman köylülerine ait taşınmazların kamulaştırılması, 2/A alanlarının imar, ıslâh ve iskânı, orman köylülerinin desteklenmesi, orman ıslahı ve yeni orman yetiştirilmesi işleri için OGM bütçesinde yeterli ödenek öngörülür. Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca proje alanı olarak belirlenen yerlerden elde edilen gelirler genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu gelir karşılığında proje alanının ve afet riski taşıyan yerlerin dönüştürülmesi için Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur.

4.6 Diğer işlemler

6292 sayılı Kanununa göre yapılacak işlemler orman dışına çıkarılan alanlar üzerindeki imara aykırı yapılar bakımından kazanılmış hak oluşturmaz. Müstakil parsel olarak satılamayan taşınmazlar paylı olarak, çok katlı bina bulunan taşınmazlar kat mülkiyeti tesisi suretiyle, bu mümkün olmazsa paylı olarak satılır. Bu Kanuna göre doğrudan satılan, tapusu geçerli kabul edilen veya iade edilen taşınmazlardan ecrimisil alınmaz. Tahakkuk edenler terkin edilir. Son beş yılda tahsil edilenler satış bedelinden mahsup edilir. Makilik alan olarak tespit edildiği halde orman sayılan ve daha sonra orman dışına çıkarılan alanlarda da bu Kanun hükümleri uygulanır. Değerlendirme ve tasarruf işlemleri özel kanunları gereğince ilgili idarelerden izin alınmaksızın yapılır.

5. 6292 Sayılı Yasanın Anayasaya Uygunluğu

Anayasa Mahkemesinin bu konuda üç temel kararı vardır. Bu kararların içeriği aşağıda kısaca özetlenmiştir:

- 28.08.1991 tarih ve 3763 sayılı yasa ile 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanunun orman dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesine ilişkin 11. maddesinde yapılan değişiklikle orman dışına çıkarılan alanların orman köylüsü olup olmadıklarına bakılmaksızın şağillerinin kadastro tutanağının beyanlar hanesine yazılmasını öngörüldüğünden anayasaya aykırı görülerek Çatalca Kadastro Mahkemesi tarafından Anayasa mahkemesine intikal ettirilmiş ve AYM'nin 30.03.1993 tarih 1992/48E. - 1993/14K. sayılı ilâmi ile iptal edilmiştir.
- Yukarıdaki iptal kararı üzerine 30.10.1995 tarih ve 4127 sayılı Yasa ile yeni bir düzenleme yapılarak bu alanların yasanın yürürlük tarihinden önce orman köy nüfusuna kayıtlı olup son beş yıldır bu köyde ikamet eden orman köylüleri hak sahibi kabul edilmiştir. Bu şekilde 6.700 ha. kadar 2/B alanı hak sahibi sayılan orman köylülerine satılmıştır. Ancak, bu satış sadece İstanbul'da bir bölge ile sınırlı kaldığından diğer 2/B alanlarını kullanan kişiler ile hak sahibi olmayan kişilerin sorunu çözülememiştir. Bu kişilerin orman köylülerini paravan olarak kullanarak yasadışı yollara sapmaya başlaması üzerine 29/06/2001 tarih ve 4706 sayılı Yasaya bir madde eklenerek bu alanların şağillerine doğrudan satışına izin verilmiştir. Bu düzenleme de Anayasa Mahkemesinin 23.01.2002 tarih, 2001/382 E.-2002/21 K. sayılı ilâmi ile iptal edilmiştir.
- Anayasa Mahkemesi; "4706 sayılı "Hazineye Ait taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 3.maddesi Hazine adına orman sınırları dışına çıkartılan yerlerin, rayiç bedeli üzerinden; köylerde öncelikle kullanıcısı orman köylüsüne, Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde ise kullanıcılarına doğrudan satılabileceği gibi, aynı amaçla harca esas metrekare birim değeri üzerinden ilgili belediyelere ve Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne de devredilebileceğini öngören hükmünü de iptal etmiştir.
- Yüksek Mahkeme bu kararında; Anayasanın 169 ve 170. maddeleri ormanların ve orman köylüsünün korunması işlerini devlete bir ödev olarak yüklediğini, bu nedenle Anayasada; ülke nüfusunun ondabirine yakın bölümü olarak sağlıklı biçimde ve düşük sosyo-ekonomik yapı içinde yaşayan orman içi veya bitişiği köyler halkına, bilim ve fen bakımından orman olarak işletilmesinde hiçbir yarar görülmeyen yerlerin Devlet eliyle ihya edilerek yararlanılmak üzere tahsisinin öngörüldüğünü, bu nedenle, orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin yalnızca orman köylüleri halkının nakli ve yerleştirilmesi amacıyla değerlendirilebileceğini, böylece, ormanların tahribi önlenerek ulusal ekonomiye katkı sağlanmak suretiyle orman köylüsünün üretici haline getirilip kalkındırılmasının amaçlandığını, Anayasa'nın bu emredici kuralı nedeniyle yasa koyucunun, bu alanların kullanıcılarına veya başkalarına, hatta orman içi köyler halkına satılmasını veya bu amaçla devredilmesini sağlayacak bir düzenleme yapmasının mümkün olmadığını, bu nedenle, Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin satışı ve bu amaçla devri olanağını getiren dava konusu kuralın Anayasa'nın 169. ve 170. maddelerine aykırı olduğu ve iptali gerektiği" sonucuna varmıştır.

Görüldüğü gibi, Anayasa Mahkemesi kararlarına göre orman dışına çıkarılan alanların satışı söz konusu olmadığı gibi bu konuda yasal düzenleme yapılması da mümkün değildir. Ayrıca, orman dışına çıkarılan alanların afetzedelere tahsisi de mümkün değildir. Anayasanın 170.maddesi bu yönde değiştirilmeden afetzede yerleşimi için ormandan arazi çıkarmak veya çıkarılan yerleri afetzedelere tahsis etmek gerekçeleri ne kadar kuvvetli olursa olsun teknik olarak mümkün değildir. Yukarıda belirtildiği gibi bu yasanın rayiç bedele itiraz edilemeyeceği ve bu konuda dava açılmayacağına ilişkin kuralları da Anayasaya aykırıdır. Anayasanın 169 ve 170. Maddelerine açıkça aykırı olan bu Yasa ne yazık ki sayın Cumhurbaşkanımız tarafından da onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu konuda anamuhalefet partisinin Yasanın Anayasaya aykırı hükümleri için Anayasa Mahkemesine gitmesi gerekirken “2/B Barışı” adlı bir Yasa teklifi hazırlayarak Hükümetin önüne geçmeye çalışması bu konudaki umutları boşa çıkarmıştır.

Hükümetin bu konudaki tek haklı gerekçesi Türkiye'nin orman mülkiyet uyumsuzlukları nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yüksek tazminatlar ödemeye mahkûm edilmesidir. Gerçekten AİHM mülkiyet hakkını teminat altına alan Anayasanın 35.maddesi ve AHİM ek 1 no.lu protokolün 1.maddesine dayanarak bireylerin mülkiyetinde bulunan 2/B arazilerinin bedel ödenmeden iptal edilmesi ve Bakanlar Kurulu kararı ile orman rejimine alınan yerlerin devlet ormanı olarak sınırlandırılması nedeniyle mülkiyet haklarının ihlal edildiği, 10 yıllık hak düşürücü sürenin kamu malları açısından geçerli olmadığı kabulü nedeniyle tapu siciline güvenerek taşınmaz edinen iyiniyetli kişilerin taşınmazlarının ellerinden alınmasına neden olduğu gerekçeleriyle ihlal kararları vermektedir (Şimşek, 2010).

4.TARTIŞMA VE SONUÇ

6292 sayılı yasa Anayasanın 169 ve 170. maddeleri ve bu maddelere dayandırılan Anayasa Mahkemesi kararlarına açıkça aykırı hükümler taşımasına rağmen TBMM tarafından kabul edilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Ormanlara büyük zararlar vereceği muhakkak olan bu düzenlemelere karşı ne yazık ki Anamuhalefet partisi tarafından Anayasa Mahkemesi'nde iptal davası açılmamıştır.

Bu sorunun nasıl çözülmesi gerektiği meselesi yukarıda açıklandığı gibi I. Ormanlık Şurasında (Anonim, 2005). Kırkın üzerinde uzman ve bürokrat tarafından dört gün boyunca tartışılmış ve çözüm önerileri oluşturulmuştur.

Burada kısaca özetlemek gerekirse;

- Orman dışına çıkarma işlemleri eşitlik ve hakkaniyet ilkeleri gereği tüm ormanlarda bir kez uygulanmak koşuluyla süratle tamamlanmalıdır.
- Ancak orman dışına çıkarma işlemi eskiden olduğu gibi mutlaka koşullara bağlanmalıdır.
- Orman niteliğini kaybetme tarihi (31.12.1981) asla değiştirilmemelidir.
- Orman dışına çıkarılan alanlar, tarım alanı ve yerleşim alanı olarak iki guruba ayrılmalı ve ayrı koşullarda değerlendirilmelidir.
- Yerleşim alanlarının imar/ıslah planları kısa sürede yapılarak işgalcilere rant sağlamayacak şekilde adalet ve hakkaniyet ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmelidir. Bunların yapılabilmesi için Anayasanın 170. maddesinin değiştirilmesi gerektiği unutulmamalıdır.

KAYNAKLAR

Anonim, 2004.Orman kadastro ve 2/B sorunu sempozyum bildiriler kitabı, HKMO İstanbul Şubesi, İstanbul.

Anonim, 2005. 1.Çevre ve ormancılık şurası çalışma belgesi. Çevre ve Orman Bakanlığı, Antalya.

Atbaşoğlu, F.O., 2005. Orman sınırları dışına çıkarma 2/B faciası. *Türkiye Ormanlılar Derneği Orman ve Av Dergisi* 82(1).

Ateş, T., 2005. Ormanların hukuksal durumu ve 2/B, Legal Yayıncılık, İstanbul, s.119 vd.

Ayanoğlu, S.,2005. Orman sınırları dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesi konusunda karşılaşılan hukuksal sorunlar. *Türkiye Ormanlılar Derneği Orman ve Av Dergisi* 82(1).

Aybay, A., 2004. Orman kadastro ve 2/B. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası , Orman Kadastro ve 2/B Sorunu Sempozyumu, Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu, s.50-54.

Code, F., Tome I., 1980. Journal Officiel De Le Republique Française, Paris, s.1.

Çanakçıoğlu, H., 1993. Orman Koruma. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayın No: 440/3624.

Ertaş, Ş., 2012. 2/B Yasası kime hangi hakkı kazandırıyor. *Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, sayı 1, s.33.

Geray, U., 2005. 2/B alanları nasıl belirlenir ve değerlendirilebilir?, *Türkiye Ormanlılar Derneği Orman ve Av Dergisi* 82(1).

Hansen, M., Stehman, S., Potapov P., 2013. Quantification of global gross forest cover loss. Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA, 110(46): 18561-18565.

Kırsal Çevre Bülteni, 2008. Siyasal iktidar ormanlarımızdan elini çekmiyor!. Kırsal Çevre Bülteni, Mart 2008 sayısı.

Köktürk, E., 2004. Orman kadastrosu. Harita mühendisleri Odası, Jeodezi, Geoinformasyon ve Arazi Yönetimi Dergisi, Ankara, sayı 9, s.3 vd.

Köktürk, E., Köktürk, E., 2004. Orman Kadastrosu ve 2/B Gerçeği, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Orman Kadastrosu ve 2/B Sorunu Sempozyumu Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu, s.85 vd.

Özkaya, O., 2009. 2/B Yasası Ormanlarımızın İdam Fermanı, 2 Şubat 2009 tarihli Radikal Gazetesi,

Sukhdev, P., 2008. AB Komisyonu araştırması, 13 Ekim, Taraf Gazetesi.

Şimşek, O., 2008. Bütün Yönleriyle 2/B, Orman Vasfını Yitirmiş Arazilerin Değerlendirmesi, Kitap Yayıncılık, İstanbul, s.113 vd.

Şimşek, S., 2010. Ormanlar üzerindeki bazı mülkiyet uyuşmazlıkları ve bunlara ilişkin çözüm önerileri. *Sayıştay Dergisi*, Sayı 79, s.136.

TMMOB, 2009. TMMOB Orman Mühendisleri Odası Batı Akdeniz Şubesi Ormanlarımız Üzerindeki Oyunlar: 2/B, Haber Bülteni, 2009, sayı 5-6,